

впровадження цифрових інновацій на страховому ринку дозволяє страхувальникам зрозуміти, що вони працюють з компанією, яка використовує новітні інструменти та технології для надання найкращих послуг. Водночас цифровізація на страховому ринку допомагає страховикам краще виконувати свою роботу, прискорює введення нових продуктів на ринок, а страхувальникам – отримувати кращі умови та послуги страхування.

Тому продовження цифрової трансформації страхової галузі є основним драйвером розвитку українського страхового ринку в найближчому майбутньому. Діджиталізація страхових бізнес-процесів стає ефективним важелем управління ризиками, який відповідає потребам усіх учасників страхового ринку.

Список використаних джерел

1. Агрес О. Інноваційний розвиток страхової діяльності як один із методів зростання її ефективності. *Аграрна економіка*. 2022. Т. 15. № 1-2. С. 26-34.
2. Осадець С.С. Розвиток сучасних інноваційних технологій на ринку страхових послуг. *Інноваційна економіка*. 2020. № 1-2. С. 194-195.
3. Мандра Н.Г., Лактіонова О.Ю. Необхідність цифрових технологій у бізнес-процесах страховиків. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 202-206.

УДК 368.1:004.9

С.А. Шелудько,
к.е.н., доц., гол. фахівець Департаменту оцінки та заставних операцій,
ПАТ Акціонерний банк «Південний»
s.szeludko@gmail.com

ОПЕРАЦІЙНИЙ І НАГЛЯДОВИЙ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ

Цифровізація ринку фінансових послуг усе частіше стає темою наукових розвідок вітчизняних дослідників. Зазвичай, коли йдеться про FinTech, у першу чергу згадують банківські установи як найбільш хрестоматійний приклад конкурентної боротьби та симбіозу з фінансовими стартапами на банкоцентричному ринку України. Втім, не менш важливу роль цифрові інновації починають грати й у страховій індустрії, зайвим свідченням чого є виокремлення профільного терміну в «Tech»-родині – InsurTech. Війна суттєво перешкоджає наслідуванню вітчизняним страховим бізнесом глобальних інноваційних трендів, проте говорити про суцільну зупинку цифровізації цієї галузі було б легковажно.

Епоха традиційного підходу до страхового бізнесу добігає кінця, відтак страховики мають зосередити увагу на вдосконаленні внутрішніх процесів для пристосування до роботи в цифровій економіці. Оскільки страхові послуги потребують збору та обробки великої кількості даних, нові технології – зокрема, IoT, штучний інтелект, Big Data, – матимуть вирішальне значення для створення нових продуктів. Компанії також визнають необхідність адаптації систем обслуговування клієнтів до вимог молодших поколінь, щоб не відставати від інших галузей, зокрема банківського сектора. Тому наразі InsurTech найдинамічніше розвиваються за двома операційними напрямками: внутрішні бізнес-процеси та управління клієнтським досвідом. У світовому масштабі обсяги фінансування угод з InsurTech суттєво зросли за останні 8 років (рис. 1).

З даних рис. 1 випливає, що переважно позитивний тренд на збільшення обсягів і кількості угод з InsurTech особливо виразно пришвидшився за результатами 2021 року. Дослідники пов'язують це явище з активізацією попиту на електронні поліси обов'язкового страхування в умовах пандемії, оскільки повна цифровізація процесу укладення відповідних договорів уможливила отримання страхових послуг в умовах самоізоляції [2, с. 53].

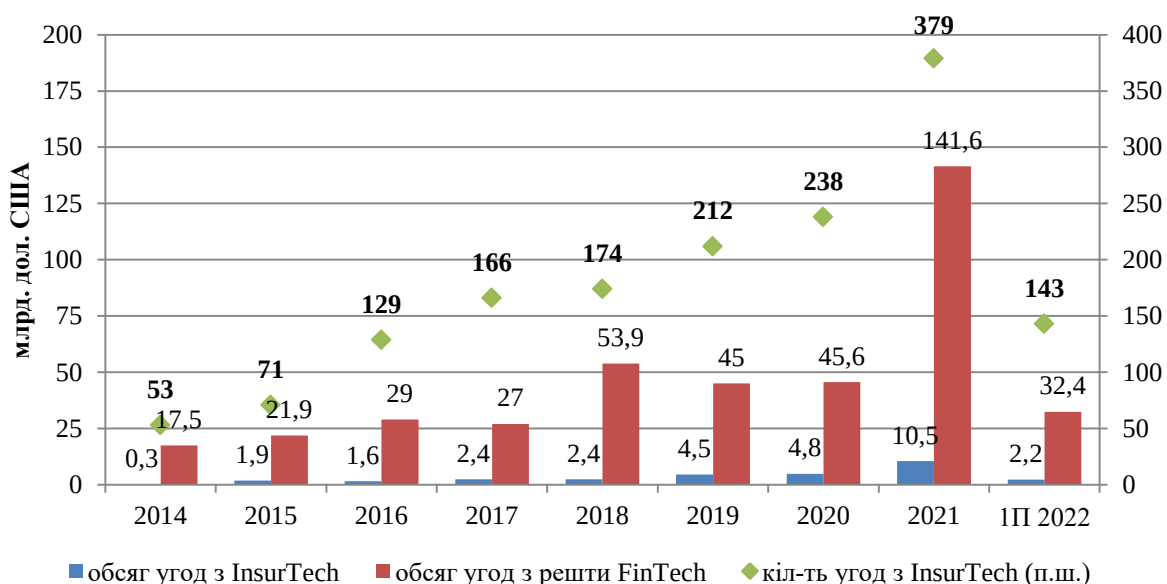

Рис. 1. Фінансування InsurTech та решти FinTech у 2014 – 1 пол. 2022 рр.

Джерело: складено за даними [1]

Аналізуючи саму дефініцію InsurTech, відзначаємо її доктринальний, а не правовий або організаційно-економічний характер. Відтак цей термін має дещо відмінні значення в науковому та професійному вжитку. В першому випадку InsurTech став предметом плюралістичного дискурсу та найчастіше зводиться до використання страховиками технологічних і цифрових інновацій для створення нових продуктів, покращення якості та мінімізації витрат за рахунок підвищення ефективності бізнес-процесів. У повсякденному фаховому діалозі InsurTech, як правило, є позначенням стартапу та постачальника цифрових технологій, що пропонує інноваційні рішення для страхових компаній (в якості посередника) або споживачів страхових послуг (як «віртуальний страховик»).

Зазвичай, досліджуючи методи цифровізації страхового бізнесу, науковці зосереджуються на переліку поширених інструментів фінансових технологій, що єднають InsurTech з інноваціями в банківській справі (наприклад, блокчейн і смарт-контракти, хмарні технології, криптографічні токени). Проте не варто забувати, що цифрова трансформація відбувається й відносно операцій зі страхування віртуальних активів і технологій, зокрема:

- страхування віртуальних активів та особистих акаунтів;
- страхування інтелектуальної власності (IP insurance);
- параметричне страхування;
- страхування простою мережі доставки контенту (CDN downtime insurance);
- страхування роботизованих транспортних засобів.

Наведений перелік не є вичерпним: подальший технологічний розвиток викликатиме появу нових інструментів InsurTech. Водночас, інноваційний розвиток фінансових технологій потенційно руйнує налагоджені механізми нагляду за страховим ринком – головною проблемою для регулюючих суб'єктів у цьому контексті є високий ступінь невизначеності підчас упровадження InsurTech-інструментів. Експертний аналіз дозволяє виокремити такі виклики, що найближчим часом стоятимуть перед органами нагляду за діяльністю страхового бізнесу:

1) зниження адекватності оцінювання ризиків нових бізнес-моделей через погане розуміння внутрішніх процесів цифрових перетворень;

2) ускладнення об'єктів пруденційного регулювання через повсюдне залучення третіх сторін (розробників, постачальників і операторів програмних інструментів InsurTech) до процесів корпоративного управління в страхових компаніях;

3) підвищення питомих витрат на організацію нагляду через потребу постійного технологічного вдосконалення цифрової інфраструктури регуляторів і відповідного підвищення кваліфікації персоналу;

4) посилення регуляторної дилеми «страховик – страхувальник» через асиметричний вплив впровадження нових продуктів на клієнтів, що користуються традиційними страховими послугами;

5) адаптація ризик-орієнтованої звітності для належного відображення кібер-ризиків;

6) актуалізація проблем взаємодії «людина – машина» в контексті захисту прав споживачів фінансових послуг під час обслуговування клієнтів з використанням систем штучного інтелекту (чат-боти та voice-боти).

Отже, цифровізація страхового бізнесу несе одночасно нові переваги та нові загрози, причому як для регуляторів, так і для споживачів. Упровадження досягнень технологічного прогресу відтак має ґрунтуватися на прискіпливому та стратегічному аналізі ризиків InsurTech-інструментів на принципах урівноваження операційного та наглядового аспектів.

Список використаних джерел

1. Ostertag, J., Morvan, C., Metzger, M. et al. (2022) Drake Star Global InsurTech Report 2022. URL: <https://www.drakestar.com/research/global-insurtech-industry-report-2022>.
2. Sokolova, A., Hasii, O., Tymoshenko, O., Pedchenko, N. (2022) Current Trends in the Development of Ukraine's Insurance Market in Digitadization Conditions. *Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade. Series "Economic Sciences"*. No. 1(105). P. 47-60.